

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра адміністративного права

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Зарубіжний досвід публічного адміністрування» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 21 с.

Розробник:
Зима Олександр Тарасович,
кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права
(протокол № 11 від 2 червня 2021 р.)

Завідувач кафедри - Гаращук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни	
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	10
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	12
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	14
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	15
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	16
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	16

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Зарубіжний досвід публічного адміністрування» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – другий (магістерський)	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 3		Рік підготовки: 2021	Рік підготовки: 2021
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 120		2	2
		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні/семінарські заняття	Практичні/семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	110 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про організацію та правове регулювання публічного адміністрування за кордоном, вивчення зарубіжних підходів до розуміння сутності та змісту окремих складових механізму публічного адміністрування, вироблення основних умінь і навичок щодо використання іноземного досвіду публічного адміністрування в Україні, активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних навичок діяльності правника.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про підходи до публічного адміністрування за кордоном;
- засвоєнні основних категорій публічного адміністрування в інших державах та їх співвідношення з аналогами в Україні;

- визначення основних теоретичних проблем публічного адміністрування у світі та пропонування способів їх подолання;
- аналіз і дослідження прикладних проблем, пов'язаних з реалізацією окремих складових механізму публічного адміністрування (адміністративних послуг, адміністративної процедури, адміністративного договору, адміністративно-правового режиму, тощо);
- опанування прогнозів щодо запровадження інноваційних технологій у механізм публічного адміністрування;
- розвиток навичок і умінь щодо виявлення елементів вітчизняного механізму публічного адміністрування де можна ефективно використати іноземний досвід.

Пререквізити: адміністративне право, правові основи публічного адміністрування.

Кореквізити: адміністративні послуги, організаційно-правові засади діяльності органів місцевого самоврядування у сфері юстиції.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Аналізувати сутність та структуру публічного адміністрування.
РН-2.	Аналізувати природу та виявляти особливості різних моделей публічного адміністрування.
РН-3.	Здійснювати дослідження правового регулювання публічного адміністрування в різних країнах.
РН-4.	Пропонувати рекомендації щодо удосконалення правового статусу суб'єктів публічного адміністрування з використанням іноземного досвіду.
РН-5.	Розробляти порівняльні таблиці, що відражають відмінності між механізмами публічного адміністрування різних держав, аналізувати такі таблиці.
РН-6.	Оцінювати рівень якості адміністративних послуг, які надаються в Україні та інших державах та визначати критерії, що на нього впливають.
РН-7.	Аналізувати інформацію щодо розширення використання інформаційних технологій в публічному адмініструванні різних держав.
РН-8.	Аналізувати інтенсивність та ефективність використання адміністративних договорів у США та країнах ЄС та доцільність використання їх досвіду.
РН-9.	Формувати та аргументувати власне бачення щодо удосконалення вітчизняної моделі публічної служби за рахунок використання зарубіжного досвіду.
РН-10.	Розкривати особливості публічного адміністрування на місцевому рівні.
РН-11.	Демонструвати навички підготовки проектів застосування іноземного досвіду для покращення вітчизняного самоврядування.
РН-12.	Демонструвати знання щодо світових тенденцій розвитку інноваційних технологій у сфері публічного адміністрування.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

ЗК1.6. Здатність до безпосередньої самоосвіти та самовдосконалення.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК1.1. Здатність аналізувати механізми оцінки ефективності юридичної практики за напрямками (галузями) юридичної діяльності.

СК1.4. Здатність застосовувати наукові принципи юридичного менеджменту та прийняття управлінських рішень у сфері юридичної діяльності.

СК1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

ПРН 1.4. Характеризувати особливості інноваційної діяльності та інноваційного менеджменту у правовій сфері.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення щодо публічного адміністрування закордоном.

Історія становлення та сучасний стан публічного адміністрування у світі. Публічне адміністрування та суспільство. Поняття публічного адміністрування та відмежування від близьких за змістом категорій. Виникнення та шляхи розвитку публічного адміністрування. Оновлення підходів до державного управління. Адміністративна реформа: сутність та зміст. Публічне адміністрування за умов глобалізації.

Моделі та загальні засади публічного адміністрування. Моделі публічного адміністрування та їх сутність. Публічний менеджмент (публічне управління). Новий публічний менеджмент (нове публічне управління). Належне урядування. Політичні мережі. Інші моделі публічного адміністрування. Загальні засади публічного адміністрування та їх роль в організації управлінського процесу. Класифікація принципів публічного адміністрування.

Публічна адміністрація та її інституціональна будова. Поняття та ознаки публічної адміністрації. Публічна адміністрація та виконавча влада. Структура публічної адміністрації. Суб'єкт публічної адміністрації. Компетенція: поняття та зміст. Система зв'язків між суб'єктами публічної адміністрації. Особливості побудови публічної адміністрації США, ФРН, Польщі, Японії, КНР та інших держав. Взаємодія громадянського суспільства та публічної адміністрації.

Механізм публічного адміністрування та його складові. Механізм публічного адміністрування: поняття та зміст. Співвідношення між механізмом адміністративно-правового регулювання, механізмом державного управління та механізмом публічного адміністрування. Загальний та спеціалізовані механізми публічного адміністрування. Стабільність та динамічність механізму. Внутрішня будова механізму публічного адміністрування, окремі його складові та взаємозв'язок між ними.

Специфіка та значення будови механізму публічного адміністрування різних держав.

Модуль 2. Окремі складові механізму публічного адміністрування

Зарубіжний досвід надання публічних послуг. Послуги у сфері публічного адміністрування. Публічні послуги та права людини. Адміністративні послуги. Система надавачів адміністративних послуг. Контроль за якістю адміністративних послуг: європейській підхід. Особливості системи адміністративних послуг в США. Реформа системи адміністративних послуг в Україні та міжнародний досвід.

Адміністративна процедура та адміністративний договір. Роль та значення адміністративної процедури в публічному адмініструванні. Різні моделі адміністративної процедури. Різні підходи до специфіки адміністративного договору. Публічно-правовий договір, адміністративний договір та договір адміністрації. Договір аутсорсингу в публічному адмініструванні США. Використання адміністративних договорів у Франції та Японії. Адміністративні договори в державах, що розвиваються. Адміністративні договори та корупційні ризики.

Публічна служба в іноземних державах. Публічна служба та історія її формування. Значення публічної служби в публічному адмініструванні. Модель публічної служби: поняття та зміст. Основні елементи моделі публічної служби. Відкрита (посадова, англосаксонська) модель публічної служби. Закрита (континентальна, кар'єрна) модель публічної служби. Радянська (номенклатурна) модель публічної служби. Інші моделі публічної служби.

Модуль 3. Застосування в Україні іноземного досвіду публічного адміністрування та управлінських інновацій

Електронне урядування та інші інноваційні методи публічного адміністрування. Електронна держава, електронний уряд, електронне урядування - виникнення та розвиток. Використання платформ та баз даних у публічному адмініструванні. Інформаційні відносини особи, держави та

суспільства. Зловживання у сфері інформації. Інформаційні загрози та ризики порушення прав людини в інформаційній сфері. Управління ризиками в публічному адмініструванні.

Підходи до організацій публічного адміністрування на місцевому рівні.

Адміністративно-територіальний поділ та механізм публічного адміністрування: відмінності між державами з унітарним та федеративним устроєм. Роль місцевого самоврядування в публічному адмініструванні. Місцеве самоврядування, децентралізація та глобалізація. Інформаційне суспільство як стимул розвитку місцевого управління. Самоорганізація населення у різних країнах. Залучення громадськості до публічного адміністрування.

Іноземний досвід публічного адміністрування в Україні.

Адміністративна реформа, реформа місцевого самоврядування, реформа системи адміністративних послуг, реформа Національної поліції та інші позитивні зрушення в публічному адмініструванні в Україні. Прийоми та способи використання корисного іноземного досвіду. Напрямки подальшого реформування. Медична реформа як приклад невдалого використання іноземного управлінського досвіду. Продовження реформ та інтеграція в Європейський Союз.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення щодо публічного адміністрування закордоном.				

		Тема 1. Історія становлення та сучасний стан публічного адміністрування у світі	12	2	2	8
		Тема 2. Моделі та загальні засади публічного адміністрування	12	2	2	8
		Тема 3. Публічна адміністрація та її інституціональна будова	12	2	2	8
		Тема 4. Механізм публічного адміністрування та його складові	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	48	8	8	32
		Модуль 2. Окремі складові механізму публічного адміністрування				
		Тема 1. Зарубіжний досвід надання публічних послуг	12	2	2	8
		Тема 2. Адміністративна процедура та адміністративний договір	12	2	2	8
		Тема 3. Публічна служба в іноземних державах	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Модуль 3. Застосування в Україні іноземного досвіду публічного адміністрування та управлінських інновацій				
		Тема 1. Електронне урядування та інші інноваційні методи публічного адміністрування	12	2	-	8
		Тема 2. Підходи до організацій публічного адміністрування на місцевому рівні	12	2	2	8
		Тема 3. Іноземний досвід публічного адміністрування в Україні	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Загальні положення щодо публічного адміністрування закордоном.				
		Тема 1. Історія становлення та сучасний стан публічного адміністрування у світі	11	-	-	11
		Тема 2. Моделі та загальні засади публічного адміністрування	15	2	2	11
		Тема 3. Публічна адміністрація та її інституціональна будова	15	2	-	11
		Тема 4. Механізм публічного адміністрування та його складові	15	2	2	11
		<i>Разом</i>	54	6	4	44
		Модуль 2. Окремі складові механізму публічного адміністрування				
		Тема 1. Зарубіжний досвід надання публічних послуг	11	-	-	11
		Тема 2. Адміністративна процедура та адміністративний договір	11	-	-	11
		Тема 3. Публічна служба в іноземних державах	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	33	-	-	33
		Модуль 3. Застосування в Україні іноземного досвіду публічного адміністрування та управлінських інновацій				
		Тема 1. Електронне урядування та інші інноваційні методи публічного адміністрування	11	-	-	11

	Тема 2. Підходи до організацій публічного адміністрування на місцевому рівні	11	-	-	11
	Тема 3. Іноземний досвід публічного адміністрування в Україні	11	-	-	11
	<i>Разом</i>	33	-	-	33
	Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Зарубіжний досвід публічного адміністрування» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);
- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.
- впродовж семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження. Вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні і практичні висновки.
	15	Основні питання висвітлено поверхнево, висновки не мають самостійного характеру.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент слабо володіє матеріалом роботи.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Література

Основна література

1. Болотіна Є. В., Нікітенко А. В. Сучасні західні концепції управління і моделі публічного адміністрування. Економічний вісник Донбасу. 2017. №1(47). С. 96 - 100.
2. Решота О., Решота П. Основні концепції реформування державного управління США та Європейського Союзу. Демократичне врядування. 2010. вип 6. URL: http://lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnik6/fail/Reshota.pdf
3. Кухареват Г. Розвиток публічного управління Франції: досвід для України. Державне управління та місцеве самоврядування. 2017. вип. 4(35). С. 13-20.

4. Берлач Н.А., Кобець М.А. Особливості публічного адміністрування Німеччини: досвід для України. Наука і правоохорона. 2018. вип. 4 (42). С. 17-25.

5. Цвих В., Неліпа Д. Сучасна теорія публічного управління в США: від постбюрократичної парадигми Б. Армаджані та М. Барзелея до постмодерної концепції Ч. Фокса та Г. Міллера. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління. 2020. вип. 11. С. 53-61. URL: <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2019/11-6/7>

6. Василенко И. А. Государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия : учебн. пособ. / И. А. Василенко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Логос, 2000. – 200 с.

7. Публічне управління : термінологічний словник В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ. 2018. 224 с.

Додаткова література

1. Державне управління в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції України: історія, теорія, методологія (Моніторинг наукових досліджень і розробок): Навчальний посібник. Ужгород : Ліра. 2000. 343 с.

2. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: навч. Посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової]. Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр». 2011. 306 с.

3. Прокопенко Л.Л. Процес європеїзації та його вплив на публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр., Упр. держ. служби Голов. упр. держ. служби в Дніпропетр. обл. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ. 2011. 123 с.

4. Усаченко Л.М. Публічне адміністрування : навч. посіб. / Усаченко Л. М., Кальшин Ю. Г., Коваль Г. В. ; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ : Інтерсервіс, 2013. 185 с.
5. Рейни Х. Дж. Анализ и управление в государственных организациях : пер. с англ. 2-е изд. – М. : ИНФРА-М, 2002. 402 с.
6. Демократичні стандарти врядування й публічного адміністрування : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, 4 квіт., 2008 р., Львів. / ред. : В. С. Загорський ; А. В. Ліпенцев ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Л., 2008. – 561 с.
7. Реформа публічної адміністрації в Україні: проекти концепції та законів / Центр політико-правових реформ ; [упоряд. І. Коліушко, В. Тимошук]. К. : Фокус-Ю. 2006. 192 с
8. Шаров Ю. Сучасна парадигма суспільного управління і стратегічне мислення державних службовців. URL: www.guds.gov.ua/control/uk/publish/article;jsessionid...?art_id=37695&cat_id...
9. Державне управління в умовах інтеграції України в Європейський Союз: Матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю (29 трав. 2002 р., м.Київ). / Ред.: В.І. Луговий; Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. К. 2002. 358 с.
10. Глобалізація світу та вибір моделі розвитку сучасної України. Питання політології / Ред.: М.І. Сазонов. Х., 2003. 405 с.
11. Пасічник М.В. Механізм впровадження нового публічного менеджменту: досвід США. URL: http://academy.gov.ua/ej/ej9/doc_pdf/Pasichnyk_MV.pdf
12. Мэннинг Н. Реформа государственного управления: международный опыт. М.: Весь мир. 2003. – 496 с.
13. Сморгунов Л.В. Сравнительный анализ политико-административных реформ: от нового государственного менеджмента к концепции «Governance». Политические исследования. 2003. № 4. С. 36-42.

14. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний та зарубіжний досвід : монографія / за заг. Ред. С. Чернова, В. Воронової та ін. Запоріжжя: ЗДІА. 2016. 606 с.

15. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Автор-упорядник В. П. Тимошук. Київ : Факт, 2003. 496 с.

16. Адміністративні процедури і адміністративне судочинство в Німеччині. Київ : Факт, 2006. 180 с.

17. Шевченко А. Розвиток американської школи публічного адміністрування. URL: https://www.researchgate.net/publication/323727909_Rozvitok_amerikanskoj_sko_li_publicnogo_administruvanna/fulltext/5aa7ccf1a6fdcc9576d5a881/323727909_Rozvitok_amerikanskoj_skoli_publicnogo_administruvanna.pdf

18. Всесвітня революція в державному управлінні - перспективи і виклики для України. Режим доступу : <http://www.academia.org.ua>

19. Шарій В.І. Характеристика світових тенденцій розвитку місцевого самоврядування. Публічне адміністрування: теорія і практика : електронний збірник наукових праць. 2012. Випуск 1(7). URL: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Patp/2012_1/12svirms.pdf.

20. Новіцькі З. Місцеве самоврядування в Польщі. Варшава. 2000. 39 с.

21. Костюк І. Зарубіжний досвід реалізації адміністративних реформ: порівняльний аналіз правового забезпечення. Державне управління та місцеве самоврядування. 2013. вип. 4 (19). С. 50-59.

22. Реформування публічного управління та адміністрування: теорія, практика, міжнародний досвід : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. за міжнар. участю. 26 жов. 2018 р. Одеса : ОРІДУ НАДУ. 2018. 520 с.

23. Левченко С.О. Закордонний досвід впровадження нових моделей публічного управління. Актуальні проблеми державного управління. 2017. вип. 2(52). С. 1-9.

24. Старцев Я.Ю. Государственное и муниципальное управление в зарубежных странах: курс лекций. URL: www.ex-jure.ru/law/news.php?newsid=260

25. Василенко Н. Адміністративна реформа у Франції. Проблеми теорії і практики управління. 2005. № 1. С. 52-57.

26. Ворона П.В. Особливості місцевого самоврядування Франції на прикладі регіональних адміністративно-територіальних одиниць - департаментів: досвід для України. Державне будівництво. 2008. № 2. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2008-2/doc/5/13.pdf>

27. Світові моделі державного управління: досвід для України. / За заг. ред. Ю.В. Ковбасюка, С.Г. Загороднюка, П.І. Крайніка, Х.М. Дейнеги. Київ : НАДУ. 2012. 612 с.

28. Попок А. Сучасні підходи до здійснення реформування державного управління: досвід зарубіжних країн. Вісн. Нац. акад. держ. упр. 2012. № 2. С. 13-20.

29. Тильчик О.В., Нерода Ю.Ю. Особливості державного управління Федеративної Республіки Німеччини та Польщі: досвід для України. Порівняльно-аналітичне право. 2015. № 1. С. 223-226.

30. Поліщук В.С. Особливості імплементації принципів нового державного менеджменту у країнах континентальної Європи. Вісник НАДУ при Президентіві України. Серія "Державне управління". 2016. № 3. С. 76 - 82.

Інтернет-ресурси

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» - <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України -
<http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду -
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України -
<https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України -
<https://minjust.gov.ua/>

Світовий досвід державного управління: відкритий проект ІДСУ -
<https://igsu.ranepa.ru/project/p14209/>

За можливості перекладу рекомендується використання відкритої інформації з сайтів органів виконавчої влади та місцевого самоврядування іноземних держав.

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри адміністративного права. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=605:administratyvna-protsedura&Itemid=151